

Uskonnon ja elämänkatsomustiedon opetuksen järjestäminen perusopetuksessa

Mihin oppiaineeseen tai uskonnon oppimäärään oppilaan täytyy tai on mahdollista osallistua, jos hän...	... kuuluu evankelisluterilaiseen kirkkoon?	... kuuluu ortodoksiseen kirkkokuntaan (Suomen ortodoksinen kirkko)?	... kuuluu johonkin muuhun Suomessa rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan (kuin evankelisluterilainen kirkko tai Suomen ortodoksinen kirkko)?	... ei kuulu mihinkään Suomessa rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan?
Evankelisluterilainen uskonto	Jos kyseessä on enemmistön uskonnon opetus (kuten yleensä) ja/tai opetuksen järjestäjä tarjoaa evankelisluterilaisen uskonnon opetusta, oppilaan tulee osallistua oppimäärän opetukseen.	Jos kyseessä on enemmistön uskonnon opetus (kuten yleensä), kaikki oppilaat voivat huoltajan ilmoituksella osallistua oppimäärän opetukseen.	Jos kyseessä on oppilaiden enemmistön uskonnon opetus (kuten yleensä), kaikki oppilaat voivat huoltajan ilmoituksella osallistua oppimäärän opetukseen.	Jos kyseessä on oppilaiden enemmistön uskonnon opetus (kuten yleensä), kaikki oppilaat voivat huoltajan ilmoituksella osallistua oppimäärän opetukseen.
Ortodoksinen uskonto		Oppilaan tulee osallistua oppimäärän opetukseen, mikäli opetuksen järjestäjä tarjoaa ortodoksisen uskonnon opetusta eikä oppilas osallistu enemmistön uskonnon opetukseen. Opetusta tulee järjestää, mikäli saman opetuksen järjestäjän kouluissa on vähintään kolme Suomen ortodoksiseen kirkkoon kuuluvaa oppilasta, jotka	Oppilas voi huoltajan pyynnöstä osallistua oppimäärän opetukseen, jos opetus oppilaan saaman kasvatuksen ja kulttuuritaustan perusteella ilmeisesti vastaa hänen uskonnollista katsomustaan.	Oppilas voi huoltajan pyynnöstä osallistua oppimäärän opetukseen, jos opetus oppilaan saaman kasvatuksen ja kulttuuritaustan perusteella ilmeisesti vastaa hänen uskonnollista katsomustaan.

		eivät osallistu enemmistön uskonnon opetukseen.		
Elämänkatsomustieto		Oppilas voi osallistua oppiaineen opetukseen huoltajan pyynnöstä, jos opetuksen järjestäjä ei tarjoa ortodoksisen uskonnon opetusta.	Oppilas voi osallistua oppiaineen opetukseen huoltajan pyynnöstä.	Oppilaan tulee osallistua oppiaineen opetukseen, mikäli hän ei osallistu enemmistön uskonnonopetukseen tai sellaisen uskonnon oppimäärään, joka oppilaan saaman kasvatuksen ja kulttuuritaustan perusteella ilmeisesti vastaa hänen uskonnollista katsomustaan. Opetusta tulee järjestää, mikäli saman opetuksen järjestäjän kouluissa on vähintään kolme uskontokuntiin kuulumatonta oppilasta, jotka eivät osallistu enemmistön uskonnon opetukseen. Vähimmäismäärään lasketaan myös ne uskontokuntiin kuuluvat oppilaat, joille ei järjestetä oman uskonnon opetusta.
Muu uskonnon oppimäärä (oppilaan oman uskonnon opetus)			Oppilaan huoltajalla on oikeus pyytää oppilaalle oman uskonnon opetusta. Oppilas osallistuu oppimäärän opetukseen huoltajan pyynnöstä.	Oppilas voi osallistua oppimäärän opetukseen huoltajan pyynnöstä, mikäli opetus oppilaan saaman kasvatuksen ja kulttuuritaustan perusteella

			Opetusta tulee järjestää, mikäli saman opetuksen järjestäjän kouluissa on vähintään kolme samaan uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvaa oppilasta ja heidän huoltajansa pyytävät oman uskonnon opetusta.	ilmeisesti vastaa hänen uskonnollista katsomustaan. Uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomia oppilaita ei lasketa opetuksen järjestämisvelvoitteeseen.
Oman uskonnollisen yhdyskunnan antama opetus (koulun uskonnonopetuksen sijaan)		Oppilas voi huoltajan ilmoituksella osallistua opetukseen, jos opetuksen järjestäjä ei tarjoa ortodoksisen uskonnon opetusta. Opetuksesta ei anneta arvosanaa.	Oppilas voi huoltajan ilmoituksella osallistua, jos oppilaalle ei järjestetä oman uskonnon opetusta. Opetuksesta ei anneta arvosanaa.	
Ei mikään katsomusaineiden opetus (koulu järjestää muuta opetusta tai ohjattua toimintaa)		Oppilaan tulee osallistua muuhun opetukseen tai ohjattuun toimintaan, mikäli ortodoksisen uskonnon opetusta ei järjestetä tai oppilas ei osallistu enemmistön uskonnon, elämäkatsomustiedon tai oman uskonnollisen yhdyskuntansa opetukseen.	Oppilaan tulee osallistua muuhun opetukseen tai ohjattuun toimintaan, mikäli oman uskonnon opetusta ei järjestetä oppilaalle tai oppilas ei osallistu enemmistön uskonnon, elämäkatsomustiedon tai oman uskonnollisen yhdyskuntansa opetukseen.	Oppilaan tulee osallistua muuhun opetukseen tai ohjattuun toimintaan, mikäli opetuksen järjestäjä ei tarjoa elämäkatsomustiedon opetusta tai oppilas ei osallistu enemmistön uskonnon opetukseen tai sellaisen uskonnon oppimäärään, joka oppilaan saaman kasvatuksen ja kulttuuritaustan perusteella ilmeisesti vastaa hänen uskonnollista katsomustaan.

Mikäli opetuksen järjestäjän kouluissa oppilaiden enemmistön uskonto on jokin muu kuin evankelisluterilaisuus, sillä on vaikutusta sekä evankelisluterilaiseen kirkkoon kuuluvien että muiden oppilaiden katsomusaineiden opetuksen vaihtoehtoihin tästä taulukosta poikkeavalla tavalla (ks. tarkemmin perusopetuslaki).

Jos oppilas kuuluu useampaan kuin yhteen uskonnolliseen yhdyskuntaan, oppilaan huoltaja päättää, minkä uskonnon opetukseen oppilas osallistuu (perusopetuslaki 628/1998, 13 §).

Aikuisten perusopetuksessa opiskelijalle, joka on täyttänyt 18 vuotta, opetetaan hänen valintansa mukaisesti joko uskontoa tai elämäkatsomustietoa.

Tämä kaavio on laadittu perusopetuslain (628/1998), perusopetusasetuksen (852/1998) ja Opetushallituksen antaman ohjeen (OPH-3903-2022) pohjalta.

**Ohje perusopetuksen uskonnon ja elämäkatsomustiedon opetuksen sekä
esiopetuksen katsomuskasvatuksen järjestämisestä
sekä yhteisistä juhlista ja uskonnollisista tilaisuuksista
esi- ja perusopetuksessa:**

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/ohje-perusopetuksen-uskonnon-ja-elamankatsomustiedon-opetuksen-seka>

